

nalreform, en udligningsreform uden at kunne komme med et bud på, hvad det kostede.

Regeringen og Dansk Folkeparti har gennemført den største reform nogen sinde i danmarkshistorien uden at ville lave de økonomiske beregninger. Det er det, befolkningen nu protesterer imod ude i kommunerne, fordi man ser konsekvenserne.

Man har nægtet fra regeringen og Dansk Folkepartis side at lave de beregninger af, hvad konsekvenserne er. Det har man alligevel stemt igennem i Folketinget, uden at man vidste, hvad kom det til at koste økonomisk i kommunerne. Man har vedtaget en udligningsreform på baggrund af nogle tal, som er sendt ud til kommunerne og har sagt: Det her er, hvad I kan forvente af millioner. Det, kommunerne må forholde sig til nu, er, at det er et helt andet antal millioner, de får, nemlig et negativt antal i stedet for det, de var blevet lovet.

**Anden næstformand (Poul Nødgaard):**

Vi siger tak til ordføreren og beder hr. Lars-Emil Johansen om at komme på talerstolen.

**Lars-Emil Johansen (SIU):**

Man kan ganske enkelt ikke lade være med at udtrykke glæde over, at statsministeren i år valgte at åbne dette Folketing med henvisning til en række ædle principper, som ethvert civiliseret og nogenlunde intelligent menneske kun kan nikke anerkende til. Frihed, demokrati, solidaritet og folkenes selvbestemmelsesret er alle sammen begreber, som hyldes af alle moderne mennesker på denne jord.

Statsministerens ord viser os således den danske regering som en moderne regering med international stil og med en moral højt hævet over hverdagens små trakasserier. Det viser en regering, der fra folketingsårets første dag er klar til at kæmpe for andre folks rettigheder og frihed kloden rundt, en regering, der ser frem til den dag, hvor alle folkeslag slipper fri af undertrykkelse, som statsministeren udtrykte det.

For os fra de nordatlantiske lande lyder dette som den bedste udmelding, vi nogen sinde har fået fra nogen dansk regering. Endelig er der en statsminister, der forstår, hvad det er, vi har kæmpet for så længe. Det virker, som om det ikke kun er på miljøområdet, at statsministeren har fået en åbenbaring, men også på området for andre folks selvstændighedsønsker.

Denne regering har jo anerkendt det grønlandske folk i henhold til folkeretten. Når den

derfor fremlægger sådanne principper, folkenes selvbestemmelsesret og krav på frihed over hele verden, så vil det naturligvis følge, at Danmark vil sætte ind på samme måde over for Grønland og Færøerne. Et håb blev tændt hos os. Desværre varede det kun, indtil statsministeren nåede til det obligatorisk lavest prioriterede emne i åbningstalen, nemlig det såkaldte rigsfællesskab.

Kl. 20.20

I gamle dage, det vil sige før Grønland og Færøerne selv overtog en stor del af den lovgivende og regelfastsættende myndighed, var sætningen »denne lov gælder ikke for Grønland og Færøerne« lige så almindelig her i Folketinget som amen i kirken. Det tænkte jeg på, mens jeg lyttede til afslutningen på statsministerens åbningstale.

Der burde have stået »disse principper gælder ikke for Grønland og Færøerne«. For efter sin flammende indledning om frihedens og demokratiets internationale sejrsgang gik statsministeren endog så vidt, at han åbent erklærede, at folkenes selvbestemmelsesret for Grønlands og Færøernes vedkommende var erstattet med diverse aftaler mellem skiftende landsstyrekoordinationer og danske regeringer.

Helt ekstraordinært vil statsministeren nu altså forsøge at forsyne de nordatlantiske hjemmestyrer og regeringer med et mandat, som end ikke den danske regering eller for den sags skyld nogen andre regeringer i den civiliserede verden er i besiddelse af, nemlig muligheden for at tage retten til selvbestemmelse fra de folk, der er anerkendt i henhold til folkeretten.

I 1952 blev det grønlandske folk snydt for stillingtagen til den danske grundlovs ikrafttræden i Grønland. Ingen folkeafstemning, ingen information om, hvad den indebar, ingen information om, hvilke andre muligheder Grønland havde, intet frit valg i overgangen fra koloni til indlemmelse i det danske rige, der blev godkendt af et trængt grønlandsk landsråd; et landsråd, der fik det nye grundlovsudkast forelagt som fait accompli, på dansk med beskeden om at træffe beslutning om Grønlands indlemmelse deri i løbet af 72 timer. Alt dette skete i 1952, og det er sørgeligt nok set i dagens lys, men det bliver faktisk værre af, at samme politiske metode nu åbenlyst søges bragt i anvendelse igen. Den danske regering er ganske enkelt ikke i kontakt med den virkelighed, der er i disse år i Grønland.

Sådan som jeg oplever situationen i Grønland, som jeg trods alt har en del berøringsflader med, blomstrer rigsfællesskabet ingenlunde i